

EEN OUDE BEKENDE

Toen oud-hoofdredacteur van ons lijfblad HVT en vriend Theo Wubbolts aangaf nog één keer een stap in zijn bijzondere loopbaan te willen maken, wenste ik hem alle succes van de wereld toe. Een bijzondere stap was het natuurlijk wel. In deze moeilijke tijden te kiezen voor de distributie in de Benelux van een aantal bijzondere merken, getuigt van durf en lef.

Dat hij in zijn bedrijf met de illustere naam Quadraad het gerenommeerde merk Audiolab opnam, stemde mij zeer vreugdevol. Temeer omdat de afgelopen jaren er in Nederland niet al teveel met Audiolab was gebeurd. Ik laat in het midden of dat te wijten was aan de vorige distributeur of dat de fabrikant IAG zijn aandacht ergens anders had. Aan de producten lag het niet, want uit de Audiolab-keuken kwamen goede maar vooral betaalbare spullen. De productlijn was en is nog steeds heel overzichtelijk.

Na een periode onderdeel geweest te zijn van de TagMclaren organisatie is Audiolab alweer een hele tijd terug bij zichzelf,

weliswaar als onderdeel van de IAG Group. De kwalitatief hoogwaardige productontwikkeling is bijvoorbeeld dezelfde gebleven. Nieuw is de productie, die naar China is verplaatst in hetzelfde huis waar ook o.a. Quad wordt gebouwd. Voor de consument een gunstige ontwikkeling, omdat de prijs van de producten naar een heel betaalbaar niveau kon worden verlaagd.

Audiolab, de 8300-serie

Nadat in 2010 de 8200-serie van Audiolab het licht zag, was men gezien alle ontwikkelingen in het audiovak toe aan een nieuwe stap. Natuurlijk had men kunnen kiezen voor een cosmetische opwaardering van de bestaande lijn, eventueel met een MkII toevoeging, maar daar zijn de mensen van Audiolab toch te kwaliteitsbewust voor: geen windowdressing.

Audiolab 8300A geïntegreerde versterker

De versterker 8300A is vanaf nul weer opgebouwd waarbij

allerlei aspecten uit het roemrijke verleden zijn geïmplementeerd. Niet zo gek natuurlijk als je bedenkt dat de geïntegreerde versterker waar het ooit allemaal mee begon, de Audiolab 8000A, meer dan 13 jaar op de markt is geweest. Een echt succesnummer, zowel qua kwaliteit als betrouwbaarheid. Het gaf toen een nieuwe definitie aan het begrip 'budget'-versterker en dat kan alleen als je heel innovatief bent. Innovatief is de Audiolab 8300A versterker zeker als je naar de details kijkt. Naast het wat opgefriste uiterlijk is er onder de kap het een en ander gebeurd.

In feite heeft de Audiolab 8300A drie versterkerfuncties in één kast: een geïntegreerde versterker, een voorversterker en een eindversterker die onderdeel kan zijn van een meerkanals AV systeem. De basis is een stevige dubbelmono eindversterker die twee keer 75 echte watts levert aan een (complexe) last van 8 ohm, maar daarnaast zonder blikken of blozen 15 ampère kan leveren aan doet er niet toe wat voor last. De discrete eindversterker kent een nieuw soort tegenkoppelcircuit – Complementary Feedback en Active Current Drive genoemd – waarbij zowel de stroombegrenzing als de ruststroominstelling onafhankelijk zijn van de uitgangsspanning en temperatuuraspecten. Een microprocessor regelt het een en ander. De voeding is heel gezond. Een stevige 300W toroidale transformator met gescheiden windingen voorziet de individuele eindversterkers van voldoende voedingsappen. De vliegwiel van de voeding, de afvlakcondensatoren, hebben een royale capaciteit van 60000µF. De voorversterker is zo simpel mogelijk gehouden en bestaat uit een buffertrap en een analoge volumesectie, die

een bereik heeft van -80dB tot +8dB in stappen van 2,1 en 0,5dB afhankelijk van de stand van de volumeregelaar. Veel aandacht is besteed aan het schoonhouden van de voedingslijnen. Brom en ruis hebben zo geen kans. Een waardevolle aanvulling, zeker in deze tijd van de vinylopleving, is de aanwezigheid van een zeer goede hoogwaardige phonosectie die zowel voor MM als voor MC elementen geschikt is. De Audiolab 8300A heeft een informatief OLED

display. De versterker is ruim voorzien van ingangen. Naast de phono-ingang zijn er nog vijf lijningangen op cinch niveau en een stereo XLR ingang voor bijvoorbeeld de 8300CD. Er zijn twee voorversterkeruitgangen en een 12V trigger poort. De multifunctionele luidsprekerbussen zijn van goede kwaliteit en dubbel uitgevoerd voor de liefhebbers van bi-wiring. Een afstandsbediening ontbreekt natuurlijk

niet. Komt natuurlijk de vraag: maar alle moderne versterkers hebben tegenwoordig een DA-converter met USB-poort aan boord, waarom Audiolab niet? Het antwoord ligt al besloten in de hierboven geschetste opzet van de versterker. Houdt de signaalweg zo schoon mogelijk, dus geen hoogfrequent instraling van digitale signaalprocessing in de kast van een

analoge versterker. Ik denk een verstandige beslissing. Audiolab heeft er duidelijk voor gekozen de digitale signaalverwerking daar te doen waar dat echt aan de orde is en dat is in de Audiolab 8300CD.

Audiolab 8300CD

Moeten we bij de Audiolab 8300CD spreken van een CD-speler met wat digitale faciliteiten of een digitaal analogo omzetter/voorversterker met ruime faciliteiten en een CD-loopwerk? Ik zou voor de laatste optie gaan. De Audiolab 8300CD is een doorontwikkeling van zijn voorganger de 8200CD. De lade is vervangen door een modern slot-loaded loopwerk. De voorversterker van de 8200CDQ is nu standaard aanwezig.

Er wordt ook in de 8300CD gebruik gemaakt van de befaamde ESS Sabre 9018 chipset, omgeven door een nog betere voeding en opzet van het discrete klokcircuit. De 9018 is bijzonder in zijn soort. Het is een DAC-chip met 256 DAC-secties per kanaal, die draaien op een werkfrequentie van 84.672MHz. Alle inkomende digitale bronnen worden opgesampled naar deze frequentie; dat levert naast een ongekeerde precisie ook een heel laag stoorniveau op. In het digitale vlak is er een aantal instellingen voor filtering beschikbaar, van lineair tot ideale pulsweergave, aangevuld met filterfaciliteiten bij het gebruik van DSD-bestanden.

Al die moeite zou vergeefs zijn als er ook niet bijzondere aandacht zou zijn besteed aan de analoge en bijbehorende voedingsectie. Een discrete schakeling kom je niet zo vaak tegen in deze prijsklasse laat staan een sectie die zo goed actief en passief ontkoppeld is. Ook als je de Audiolab 8300CD als voorversterker zou gebruiken is er geen sprake van een compromis-oplossing.

Wat de voorversterker betreft. Naast de verbeterde USB-poort die nu ook DSD-bestanden en hoge resolutie bestanden tot 32-bit/384kHz accepteert, zijn er nog een AES/EBU XLR ingang, twee coaxiale digitale S/PDIF ingangen; twee optische digitale ingangen TOS-link een coaxiale digitale uitgang en een optische digitale uitgang. De analoge uitgangsectie heeft een cinch – en een XLR uitgang. Last but not least een 12V trigger aansluiting. De ingangskeuze en (digitale) volumeregeling kan zowel via de afstandsbediening als via de knoppen op het frontpaneel gebeuren. Een sober OLED display vertelt ons wat we doen. Komt natuurlijk de vraag: waarom dat CD-loopwerk? Heel eenvoudig antwoord. Omdat de muzikliefhebber die interesse heeft voor een set Audiolab 8300A/8300CD waarschijnlijk al een forse collectie cd-schijfjes heeft staan en

die gewoon wil kunnen afspelen. Als extra argument zou je kunnen inbrengen dat de digitale verwerking van de muzikale CD-informatie in de 8300CD van zo'n kwaliteit is dat je wel heel kortzichtig en -horend zou moeten zijn om je zo'n kans tot verbetering te laten ontgaan.

De Audiolab set heeft relatief kort bij mij gelogeed, maar lang genoeg om een voorlopig verantwoord oordeel te kunnen geven. Laat ik kort en bondig zijn. Wat u koopt voor de setprijs van zo'n €2.600 is niet alleen een fantastische versterker, maar ook een CD-speler/DAC met een aantal bijzondere aspecten. Gewoon even een voorbeeld. Hoewel de set al een behoorlijke levenscyclus achter de rug heb ik hem 's avonds aangesloten, de USB-driver geïnstalleerd en verder op een zacht pitje laten warmdraaien. De volgende ochtend was ik best benieuwd naar de CD-weergave, omdat ik regelmatig problemen tegenkom bij CD-weergave in moderne geupsampelde weergaveketens vanwege allerlei digitale processen. Voor de controle heb ik mijn Philips CD-loopwerk met Trichord klok dat rechtstreeks verbonden staat met een CD-dedicated DAC als de aloude Meridian 563 aangesloten op de 8300A. Het is nog niet zo vaak voorgekomen dat ik moest vaststellen dat de nieuwe technologie van de Audiolab 8300CD toch echt de winnaar was. De weergave was rustiger, het stereobeeld dieper, de impulsen strakker. Ik gebruikte daarvoor een nieuwe opname van het ensemble Musica Temprana met o.a. de Missa Criolla (Cobra Records). Nog veel interessanter werd het toen ik dezelfde opname afspeelde als DSD bestand via de USB-poort van de 8300CD. Ten eerste bleek weer eens hoe belangrijk goede opnametechniek is, maar ook hoeveel de CD-techniek is doorontwikkeld. Natuurlijk won de DSD-weergave, maar het was zeker geen straf om naar de CD via de Audiolab 8300CD/8300A te luisteren.

Voor wie

Ik denk dat deze Audiolab combinatie voor een brede groep muzikliefhebbers een heel interessante optie kan zijn. Hele goede toekomstgerichte intrinsieke kwaliteit met een verwachte lange levensduur en dat met een fantastische prijskwaliteitsverhouding.

fabrikant: IAG

distributeur: Quad-raad – www.quad-raad.nl

prijs: Audiolab 8300A versterker €1.349

prijs: Audiolab 8300CD CD-speler/voorversterker/
USB-DAC €1.249

uitvoering: zilver en zwart